

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/301/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713209231
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Čakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7713209231.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Čakociho a sudcov JUDr. Petra Tutka a JUDr. Slávky Zborovjanovej, v právnej veci žalobkyne O. I., J. X.X.XXXX, G. N., K. XXXX, zastúpenej Jozefom Pillerom, bytom tamtiež, proti žalovanému JUDr. Bartolomejovi Jakubčákovi, súdnemu exekútorovi so sídlom v Michalovciach, Námestie Slobody č. 13, o zaplatenie 341,76 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 23.11.2015 č.k. 8C 141/2014-46 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Týmto rozsudkom rozhodol o nároku žalobkyne na zaplatenie 341,76 eur, ktorého sa voči žalovanému domáhala na základe tvrdenia, že tento ako súdny exekútor vo veci jej právneho predchodcu Z. K., ako oprávneného voči povinnej H. Y., o vymoženie pohľadávky 969,42 eur mu listom zo dňa 21.5.2010 podal informáciu o stave exekučného konania vedeného pod č. EX 993/1999, kde uviedol, že z vymoženej sumy od povinnej bola suma 341,76 eur použitá na exekučné konanie EX 1185/99, kde vystupovali ako oprávnený Michalovské pekárne a cukrárne, a.s. Michalovce, namiesto ktorých vstúpili do exekučného konania Podvihorlatské pekárne a cukrárne a.s. vedené proti Z. K. ako povinnému. Pod číslom konania 4K 140/2000 došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok úpadcu Z. K. - D. a takto zo zákona došlo k prerušeniu exekučného konania sp.zn. 17Er 1909/1999 vedeného proti povinnému Z. K.. Má za to, že žalovaný ako súdny exekútor preto nemohol započítať vzájomné pohľadávky v exekučných konaniach vedených na exekútorskom úrade, kde v jednom konaní vystupoval Z. K. ako oprávnený a v inom konaní ako povinný. Nárok žalobkyne súd prvej inštancie právne kvalifikoval ako nárok na náhradu škody voči súdnemu exekútorovi, ktorú mal spôsobiť svojou činnosťou v rámci exekučného konania vedeného pod sp.zn. Ex 993/1999. Konštatoval, že z výpovede svedka F. K. G. vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. EX 993/1999 boli u povinnej H. Y. vykonávané zrážky zo mzdy až do dňa 14.4.2005, pričom tieto zrážky boli vo výške 341,76 eur započítané do druhého exekučného konania vedeného pod sp.zn. EX 1185/1999 ešte niekedy v roku 2004. Z uvedeného vyvodil záver, že súdny exekútor sa mal dopustiť vyššie uvedeného konania, t.j. započítania vymoženej sumy 341,76 eur niekedy v roku 2014, najneskôr však 14.4.2005, dokedy vykonával zrážky zo mzdy v exekučnom konaní. S poukazom na žalovaným vznesenú námietku premlčania sa vyporiadaval s jej dôvodnosťou v zmysle § 106 ods. 2 OZ a mal za to, že premlčacia lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody začala plynúť najneskôr dňa

14.4.2005 a uplynula dňa 14.4.2008. Keďže žalobkyňa uplatnila svoj nárok na náhradu škody na súde podaním žaloby dňa 11.6.2013, teda po uplynutí premlčacej lehoty, súd prihliadol na dôvodne vznesenú námietku premlčania a nárok ako premlčaný zamietol. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

3. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa prostredníctvom svojho zástupcu. V odvolaní uviedla, že súd zrejme nebol dost' informovaný pri svojom rozhodovaní, preto opätovne chronologicky zopakovala sled podľa nej podstatných okolností. Poukázala na to, že prostredníctvom právneho zástupca JUDr. Wagnera bol podaný prípad Y. na exekúciu, exekútorovi JUDr. Bartolomejovi Jakubčákovi. Na oprávneného v tejto exekúcii Jozefa Pillera bol dňa 27.12.2000 vyhlásený konkurz a do konkurznej podstaty bola zapísaná ako dlžníčka Y.. Žalovaný vymáhal od tejto osoby dlžobu podľa jeho vyjadrenia do konca roku 2005. Má za to, že podľa § 14 ods. 1 písm. e/ zákona č. 328/1991 Zb. žalovaný bol povinný poukázať vymožené peniaze v plnej výške správcovi konkurzného konania úpadcu Z. K.. Tento však takto neučinil, lebo podľa vlastného vyjadrenia nevedel o tomto konkurze na Z. K.. Má však za to, že toto nebol dôvod, aby súdny exekútor neplnil svoje povinnosti ani voči oprávnenému. S poukazom na § 36 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. má za to, že pokiaľ exekútor vymohol peňažné prostriedky, bol povinný tieto poukázať oprávnenému bezodkladne, najneskôr do 14 dní od ich prijatia. Žalovaný tak neučinil, žalobkyňa získala uvedenú pohľadávku Z. K. v rámci konkurzného konania na základe zmluvy so správcom konkurznej podstaty. Má za to, že žalovaný spreneveril a porušil všetky konkurzné a exekučné zákony. Vo vzťahu k záverom súdu o tom, že k nesprávnemu postupu exekútora došlo niekedy v roku 2004 uviedol, že ide o neurčitý dátum, pokiaľ nie je zrejmé, kedy konkrétne, v ktorom mesiaci uvedeného roku k tomu došlo. Opätovne poukazuje na list žalovaného adresovaný Z. K. z 21.5.2010. Má však za to, že v uvedenom liste sa nikde nenachádza dátum z ktorého by bolo možné vyvodiť kedy boli uvedené úkony súdneho exekútora prevedené. Má však za to, že v uvedenom exekučnom konaní sa naďalej pokračuje a z toho vyvodila záver o tom, že nemôže byť premlčané niečo, čo ešte nie je ukončené. Uviedla, že z rozsudku sp.zn. 8C 141/2014 zo dňa 16.12.2015 sa dozvedela o škode a kto za ňu zodpovedá.

4. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Tento žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (skr. C.s.p.).

6. Podľa prechodných ustanovení tohto zákona uvedených v § 470 ods. 1 ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa ods. 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

8. Odvolací súd v súlade s citovanými prechodnými ustanoveniami preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 380 C.s.p. a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Súd prvej inštancie založil svoj zamietavý výrok rozsudku na závere o dôvodne vznesenej námietke premlčania žalovaným bez toho, aby sa vypořiadal so všetkými zákonnými podmienkami premlčania nároku. Napriek tejto skutočnosti však považuje odvolací súd zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie za vecne správny, aj keď takýto záver vyvodil z iných dôvodov, než ako súd prvej inštancie.

9. Z dôvodov prvoinstančného rozsudku vyplýva, že tento nárok žalobkyne kvalifikoval ako nárok na náhradu škody voči súdnemu exekútorovi, pričom dôvodnosť žalovaným vznesenej námietky premlčania posudzoval podľa ust. § 106 ods. 1 a 2 Obč. zákonníka. Súd prvej inštancie teda aplikoval na vec správne hmotnoprávne ustanovenie, jeho nesprávna právna kvalifikácia však spočíva v tom, že

uvedené hmotnoprávne ustanovenia nesprávne (predčasne) aplikoval na ustálený skutkový stav. Pre vyhodnotenie námietky premlčania je podstatné posúdenie, kedy začala plynúť 2-ročná premlčacia lehota tak subjektívna v zmysle § 106 ods. 1 Obč. zákonníka, ako aj 3-ročná objektívna podľa ods. 2 citovaného ustanovenia. Bez nesporného ustálenia týchto otázok nemožno ani vyhodnotiť kedy uvedené premlčacie lehoty uplynuli a teda či došlo k premlčaniu nároku. Súd prvej inštancie v tomto smere konštatoval zmätočne, že škodového konania, t.j. neoprávneného započítania vymoženej sumy 341,76 eur sa mal súdny exekútor dopustiť niekedy v roku 2014, najneskôr však 14.4.2005, dokedy vykonával zrážky zo mzdy v exekučnom konaní. Aj keď uvedenie dátumu rok 2014 sa javí byť zrejmom nesprávnosťou (súd prvej inštancie mal zrejme na mysli rok 2004) ním ustálený dátum 14.4.2005 však nevyplýva zo žiadnej konkrétne ustálenej skutkovej okolnosti, preto odvolací súd považuje jeho záver o tom, že premlčacia lehota posudzovaná podľa § 106 ods. 2 OZ (zrejme objektívna 3-ročná premlčacia lehota) mala uplynúť najneskôr dňa 14.4.2008. Súd prvej inštancie teda zjavne ustálil začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty na deň 14.4.2005 bez toho, aby takýto záver vyplýval z konkrétnych dôkazov vykonaných v konaní (za také nemožno považovať iba výpoveď svedka). Záver súdu prvej inštancie o premlčaní nároku takto považuje odvolací súd za predčasný.

10. Nesprávny postup súdu prvej inštancie vo vyššie uvedenom zmysle však odvolací súd nepovažuje za dôvod pre zrušenie rozsudku, keďže jeho zamietavý výrok vrátane správneho výroku o trovách konania považuje odvolací súd za vecne správny z iných dôvodov a to z nedostatku vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobkyňa sa v konaní domáha voči žalovanému ako súdному exekútorovi náhrady škody, ktorú mal spôsobiť pri výkone svojej exekučnej činnosti a to svojím nesprávnym úradným postupom. Súd prvej inštancie tento nárok právne kvalifikoval podľa § 420 ods. 1 Obč. zákonníka a podľa § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

11. Podľa tohto ustanovenia, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on, alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Ako na osobitný zákon citované ustanovenie odkazuje na zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Z takto formulovaného znenia teda vyplýva, že podľa citovaného § 33 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor zodpovedá za škodu iba v prípade, ak to osobitný zákon, v danom prípade zákon č. 514/2003 Z.z. neustanovuje inak. V § 4 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sú upravené orgány, ktoré konajú v mene štátu. K ním patrí aj súdny exekútor v prípade, ak tento spôsobil škodu pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa Exekučného poriadku. V takomto prípade sa súdny exekútor ako fyzická osoba považuje za orgán verejnej moci a exekučná činnosť je výkonom verejnej moci. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri takomto výkone verejnej moci súdnym exekútorom znáša štát.

12. Priama zodpovednosť exekútora za škodu je daná iba v prípade, ak táto bola spôsobená pri tzv. inej činnosti exekútora, teda činnosti, ktorá nemá oporu vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, ale ktorú súdny exekútor vykonáva v zmysle ust. § 193 Exekučného poriadku (spisovanie zápisnice na požiadanie oprávneného, prijímanie do úschovy peňazí, listín a iných hnutelných vecí v súvislosti s výkonom exekúcie, doručovanie súdnych písomností, ak je o to požiadaný súdom, vykonávanie osobitných úkonov, na ktoré bol poverený súdom).

13. V súlade s uvedenými zásadami má odvolací súd za to, že pokiaľ je z obsahu spisu zrejmé, že žalobkyňa sa domáha náhrady škody, ktorá mala byť súdnym exekútorom spôsobená v rámci výkonu jeho súdnej činnosti na základe poverenia na vykonanie exekúcie, za takto spôsobenú škodu nemôže zodpovedať priamo súdny exekútor, ale za túto zodpovedá štát.

14. Keďže vyporiadanie sa s otázkou pasívnej legitímácie v konaní v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. predstavuje použitie iného právneho predpisu, ktorý súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozsudku neuviedol, vyporiadaval sa odvolací súd v súlade s ust. § 382 C.s.p. s otázkou, či ide o

procesnú situáciu, ktorá by vyžadovala zo strany odvolacieho súdu výzvu stranám, aby sa k takémuto možnému použitiu ustanovenia všeobecného záväzného predpisu vyjadrili. Účelom tohto ustanovenia je predídanie vydaniu tzv. prekvapivého rozhodnutia. Vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. Použitie tohto ustanovenia odvolacím súdom znamená, že nárok treba posúdiť, alebo podľa celkom iného právneho predpisu ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia (iného § alebo iného jeho odseku). Toto je prvou zákonnou podmienkou, ktorá musí byť splnená. Právnym predpisom (alebo aj zákonným ustanovením), ktorý pri doterajšom rozhodovaní nebol použitý je právny predpis, o ktorého výklad a použitie nežiadala v priebehu konania žiadna zo sporových strán. V prejednávanej veci sa však o takúto situáciu nejedná. Z obsahu písomného vyjadrenia žalovaného k žalobe zo dňa 13.3.2015 (čl. 31) totiž vyplýva, že žalovaný poukazoval aj na povahu právneho vzťahu súdneho exekútora na jednej strane a účastníka exekučného konania na druhej strane. Uviedol, že takýto nárok nevyplýva zo súkromnoprávneho vzťahu. Poukázal na to, že súdny exekútor má postavenie verejného činiteľa a výkon exekučnej činnosti je výkon verejnej moci. Pri takomto postavení súdneho exekútora vzniká medzi ním a účastníkom exekučného konania vzťah verejnoprávny. Poukázal v tomto smere na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 58/2009. Mal za to, že medzi ním ako žalovaným - súdnym exekútorom na jednej strane a žalobkyňou na strane druhej vznikol verejnoprávny vzťah a preto v občianskom súdnom konaní chýba na jeho strane pasívna vecná legitímácia s prihliadnutím na zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

15. Z uvedeného odvolací súd vyvodil, že o výklad a použitie právneho predpisu na ktorom odvolací súd zakladá svoje rozhodnutie, žiadal žalovaný v priebehu konania a teda nejde o prípad podľa ktorého pri doterajšom rozhodovaní by nebol použitý tento právny predpis. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil z týchto iných právnych dôvodov majúc za to, že vyhovneniu žalobe bráni nedostatok vecnej pasívnej legitímácie žalovaného. Z tohto dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie vrátane jeho správneho výroku o trovách konania potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

16. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Neúspešnej žalobkyňi v odvolacom konaní náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému odvolacie trovy nevznikli, preto odvolací súd nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.